

Casus 3 vmbo tl-gl

Helmplicht jaagt mensen de auto in

De mening van columnist Thijs Zonneveld

Een goed idee. Helmplicht. Een idee van Martin Damen, kabinetsadviseur. Om het aantal dodelijke verkeersslachtoffers onder fietsers terug te dringen, moet iedereen een helm op. Scheelt al gauw tachtig doden per jaar, zei hij. Het idee kan zo mee in het debat over verkeersveiligheid, volgende week in de Tweede Kamer.

Klinkt goed, die tachtig doden minder. Jammer dat het nergens op slaat. Ik ben niet tegen fietsen met een helm op. Integendeel: doen. Zeker als je op de racefiets of zo'n elektrisch monster stapt dat met 40 plus over de fietspaden jaagt. Maar dat is iets anders dan een helmplicht voor alle fietsers. Als je een helm verplicht stelt om op je gewone fiets naar de buurtsuper, het station of je oma te fietsen, dan is het resultaat dat mensen minder gaan fietsen, dat blijkt uit heel veel onderzoeken en enquêtes. Dan gaan we maar met de auto. Het is precies wat je níet wilt als overheid. Al was het maar vanwege de gezondheidsschade die waarschijnlijk veel groter is dan de tachtig doden per jaar.

Maar wat me vooral pissig maakt, is hoe makkelijk de verantwoordelijkheid keer op keer bij fietsers wordt neergelegd. Slachtoffers in het verkeer? Helm op. Hoeven we tenminste niet na te denken over hoe je ongelukken voorkomt. Het past perfect in het de manier waarop talloze media verslag doen van fietsongelukken: 'Fietser (19) rijdt tegen openslaande autodeur', 'Wielrenner (52) komt om na botsing met vrachtwagen'. Alsof er geen mensen áchter het stuur van auto's en vrachtwagens zitten. Alsof autodeuren vanzelf open gaan en vrachtwagens vanzelf vergeten voorrang te geven.

Natuurlijk heeft de stijging van het aantal dodelijke fietsersslachtoffers te maken met vergrijzing en de populariteit van de elektrische fiets. Maar het heeft óók te maken met de toegenomen drukte op wegen en fietspaden, met de auto-eerst-mentaliteit, met hoe talloze automobilisten zich door het rijden - append, bellend, scheldend en toeterend naar iedere fietser die niet snel genoeg uit de weg gaat. De weg naar school wordt alleen maar gevaarlijker omdat we Kiss & Ride-zones* maken waar ouders hun kinderen snel uit de auto kunnen zetten op weg naar hun werk. In Rotterdam en Amsterdam kan één op de vier kinderen van 11 jaar niet eens meer fietsen. Hun ouders vinden het te gevaarlijk, te duur, te lastig.

- Kiss & Ride-zone = de plek waar mensen snel kunnen uitstappen en de auto ook meteen weer weg gaat.

Thijs Zonneveld

Uit: Algemeen Dagblad 15 april 2022